

Quaranta anys de la visita de Tarradellas a Tortosa

El 27 d'abril de 1978, divendres farà quaranta anys, va arribar a Tortosa Josep Tarradellas. Era el president de la Generalitat Republicana, restaurada feia sis mesos pel president Adolfo Suarez, un any abans de la Constitució de 1978 de la qual alguns manipuladors diuen que deriva la Generalitat actual. Amb Tarradellas s'iniciaren uns anys molt interessants de la història local la memòria dels quals fora bo recuperar.

Josep Bayerri Raga,
periodista

La primera visita del president fou molt oficialista de la mà del governador, el president de la Diputació, els alcaldes franquistes i la gent d'UCD. Les forces polítiques de la que, fins aleshores, s'havia nomenat oposició democràtica (bàsicament CIU, PSC, ERC i PSUC) foren menys tingudes i no vàrem aconseguir jugar cap paper. Tallada fou el protagonista local amb el diputat Antonio Faura, com ho foren els alcaldes dels pobles que va visitar. Els dirigents de l'oposició vàrem protestar i adreçàrem una carta a Tarradellas, que anima a treballar plegats i anuncia una propera visita per a parlar-ne.

Se celebraren un seguit de reunions entre uns i altres i el 20 de juny s'arribava a un acord, anomenat 'Pacte de l'Ebre', amb participació de tots els partits polítics, ajuntaments i entitats socioeconòmiques del Baix Ebre i Montsià i es va crear una comissió integrada per una desena de persones: Joan Martí, Manuel Castellà, Josep M. Castells, Felip Tallada, Josep M. Simó, Josep Joan Grau, Víctor Delsors, Carles Roselló, Alberto Porres i jo mateix.

Tarradellas tenia pressa perquè s'assolís un acord entre l'Ebre i el Camp pel que fa al que acabaria anomenant-se minitransvasament. Com que tenia unes competències molt limitades, volia presentar un èxit polític davant l'opinió pública, per això anuncià de forma immediata la seua segona visita que fou el 30 de juny. Tarradellas es va trobar un territori amb voluntat de pacte i entesa entre els diversos sectors polítics i socials. La reunió de Tarradellas amb els partits a l'Ajuntament de Tortosa estava preparada fins als més petits detalls. El fet que fossen d'origen geogràfic i polític plural, i la consciència que calia sumar esforços per al futur del territori, garantiren l'èxit.

El president va quedar sorprès favorablement en comprovar la unitat assolida entre els poders fàctics locals i els partits polítics. L'acompanyaven quatre consellers que, l'1 de juliol, es reuniren en sessió de treball mentre visitava diverses localitats. Des del primer moment es va plantejar crear un organisme unitari que representés conjuntament les comarques de l'Ebre. A més de les dues anteriors, Tarradellas va tornar tres vegades més en la resta de l'any (12 de juliol, per la tragèdia dels Alfacs, 17 d'agost i 2 de desembre), en alguns casos amb els consellers Rahola, Espasa, Serra, Folchi i Roig i el seu cap de gabinet Romà Planas, que, a més, feren altres viatges per separat. Visità les quatre comarques, on tingué trobades molt llargues amb tothom (alcaldes, cooperatives, sindicats de pagesos, industrials, associacions de tota mena, ...) acompanyades per reunions tècniques per part dels seus consellers. Es tractaren temes recurrents a aquestes terres des de feia anys com el canal Xerta-Sènia, la industrialització, revestiment dels canals i séquies del Delta, les comunicacions viàries amb Ribera d'Ebre (l'Eix de l'Ebre) i amb l'Aragó, el port dels Alfacs, els regadius a la Terra Alta, la recuperació del ferrocarril de Val de Zafan, la promoció comercial i turística. En especial, dues qüestions cabdals, l'una proposada des del territori (la institucionalització de la regió de l'Ebre com a ens administratiu propi i diferenciat de Tarragona), l'altra suggerida per Tarradellas (l'aprofitament dels recursos hidràulics de l'Ebre com a moneda de canvi).

Finalment, el 4 de desembre de 1978, la Generalitat va crear el Consell Intercomarcal de les Terres de l'Ebre, integrat per un plenari de 60 membres d'entre els quals sortiria un Comitè Executiu de 16 membres (4 per comarca) i un Secretariat Permanent de quatre persones, una de cada comarca: Felip Tallada i Ramon

El president Tarradellas amb solament dos anys fou qui més directament va conèixer la problemàtica i les perspectives de futur de les Terres de l'Ebre. A la imatge, Tarradellas i Felipe Tallada, el llavors alcalde de Tortosa. ARXIU

Calanda, alcaldes de Tortosa i Móra d'Ebre (significaven l'anterior poder franquista), i Anton Monner, de Gandesa, i Josep M Simó, d'Amposta, re-

presentants de CIU i del PSC, respectivament (expressió dels partits democràtics del canvi). L'any 1979 va haver-hi quatre noves visites de Tarra-

dellas (3 de març, 15 de juny, 22 d'agost i 3 de novembre). Jo, com a polític al principi i com a periodista després, ho vaig seguir tot molt de prop. ■